

MILJÖKRAV FÖR LEVERANTÖRER

Tillsammans med våra leverantörer vill vi bygga ett bättre samhälle och skapa innovativa och hållbara lösningar, även för kommande generationer. Vi utgår från vår värdering *Värna om livet* och strävar efter minimal miljöpåverkan.

För mer information om Skanskas hållbarhetsarbete och våra klimatmål, se www.skanska.se

INNEHÅLL

Generella miljökrav för leverantörer	Sid 1-5
Bilaga 1 Checklista miljökrav leverantörer (avtalsspecifik)	Sid 6
Bilaga M1 Intyg - strukturerat miljöledningsarbete	Sid 7
Bilaga M3 Intyg - redovisning av träråvara	Sid 8
Bilaga M4 Intyg - redovisning av stenråvara	Sid 9

ARBETSGÅNG

Bilaga 1 - Checklista miljökrav leverantörer

Med hjälp av Bilaga 1 identifierar leverantören avtalsspecifika miljökrav samt noterar miljöåtgärder tillsammans med den på Skanska som ansvarar för upphandlingen.

Bilagorna M1, M3, M4

är mallar som leverantörer efter anfordran kan använda som hjälp för att identifiera och intyga miljökrav enligt krav M1, M3 samt M4.

Bilaga 1 inklusive eventuella intyg enligt bilagorna M1, M3 och M4 och/eller andra krav på dokumentation enligt överenskommelse, dokumenteras tillsammans med upprättad Bekräftelse av avtal och blir då underlag till miljöåtgärder under avtalsperioden.

MILJÖKRAV FÖR LEVERANTÖRER INGÅR SOM EN BILAGA I AVTAL MED LEVERANTÖRER

Med samlingsbegreppet ”leverantörer” avser vi alla typer av leverantörer, såsom materialleverantörer, underentreprenörer (UE), konsulter, mellanhänder och agenter.

M.1 Miljöledning hos leverantören

Leverantören ska ha ett strukturerat miljöledningsarbete som minst omfattar följande:

- Namn och telefonnummer till miljöansvarig.
- Gällande lagar och föreskrifter identifieras och säkerställs hos leverantören och inom uppdraget.
- Skanskas miljökrav säkerställs i alla led, t ex genom reglering i avtal, miljöronder och kontroller.
- Avvikelser från miljökraven åtgärdas för minskad miljöpåverkan och rapporteras till Skanska.

Verifiering och kontroll:

Efter anfordran:

- Överlämna intyg enligt bilaga M.1.
- UE och konsulter ska redovisa att nyckelpersoner som arbetar inom uppdraget har relevant miljökompetens och verifierad kunskap beträffande kritiska miljöområden.

M.2 Krav på varor och dokumentation

Kemikalier och inbyggda varor som levereras till och används inom Skanska ska kontrolleras gentemot Skanska i Sveriges kemikaliekrav ([Dokument för leverantörer | skanska.se](#))

Krav på dokumentation till arbetsplatsen:

- Kemikalier ska medföljas av säkerhetsdatablad vid leverans. Säkerhetsdatabladet ska vara uppdaterat och inte äldre än tre år.
- UE ska tillhandahålla arbetsplatsledningen förteckning över kemikalier som används på arbetsplatsen.

Verifiering och kontroll:

För kemikalier och inbyggda varor gäller verifiering och kontroll enligt A eller B.

A. Varor bedömda och godkända enligt nedan får användas inom Skanska:

- A1. Varor registrerade på *BASTA listan* (www.bastaonline.se)
- A2. Varor värderade som *Rekommenderas* och *Accepteras* i Byggvarubedömningen (www.byggvarubedomningen.se)
- A3. Varor värderade *A*, *B* eller *C+* enligt SundaHus Miljödata (www.sundahus.se)

- B. Varor ej bedömda eller godkända enligt A, ska godkännas av arbetsplatsledningen innan användning.** Underlag för godkännande ska tillhandahållas i form av bedömning i ovan system (A1.-A3.), säkerhetsdatablad eller byggvarudeklaration i digital form.

M.3 Krav på träråvara

Treråvara som använts ska vara spårbar, vilket innebär att leverantören måste ha tillförlitlig dokumentation över hanteringen av träråvara i hela försörjningskedjan. Skogsbruket som levererat råvaran inte får kopplas till:

- Olaglig avverkning enligt EU:s Timmerförordning.
- Brott mot mänskliga rättigheter eller att traditionella rättigheter kränks.
- Hot mot områden med höga bevarandevärden definierade i enlighet med HCV Network charter eller likvärdigt. (www.hcvnetwork.org)

Verifiering och kontroll:

Efter anfordran redovisa certifikat/intyg över träråvara enligt nedan:

- A) FSC eller PEFC certifierat virke och trävaror.
B) Varor som ej är certifierade enligt A intygas enligt bilaga M.3.

M.4 Krav på stenråvara

Stenråvara som använts ska vara spårbar, vilket innebär att leverantören måste ha tillförlitlig dokumentation över hanteringen av stenråvara i hela försörjningskedjan. Stenen ska ha producerats/bearbetats i enlighet med Skanskas uppförandekod för leverantörer ([Dokument för leverantörer | skanska.se](http://Dokument%20f%C3%B6r%20leverant%C3%B6rer%20skanska.se)).

Verifiering och kontroll:

- Leverantören ska på anfordran kunna redovisa intyg enligt bilaga M.4.

M.5 Inventering och hantering av miljörisker på arbetsplatsen

UE ska:

- Identifiera miljörisker och överlämna underlag till Skanskas arbetslednings riskinventering.
Särskild hänsyn ska tas till anläggnings-/projektspecifika förutsättningar, till exempel: arbete nära vatten eller skyddad natur, förekomst av markföroreningar, bostäder i närheten, risker för damm med mera.
- Genomföra arbetsberedningar och regelbundna egenkontroller.
- Omedelbart rapportera till Skanskas arbetsledning om miljöolyckor eller incidenter inträffar samt vidta nödvändiga åtgärder.
- Delta vid eventuella möten, skyddsronder eller revisioner om Skanskas arbetsledning så kräver.

M.6 Avfall och restprodukthantering på arbetsplatsen

UE ska:

- Följa projektets anvisningar för källsortering och avfallshantering.
- Vid eget omhändertagande och bortforslande av farligt avfall följa gällande lagar och ha tillbörliga tillstånd och intyg.
- Redovisa fullständig avfallsstatistik för eget hanterat avfall, enligt arbetsledningens önskemål.

Verifiering och kontroll:

Efter anfordran ska UE redovisa:

- Dokumentation i form av tillstånd/intyg från transportörer och avfallsmottagare som bekräftar att avfallsförordningens krav har uppfyllts, inklusive eventuella kvittenser från Naturvårdsverket vid hantering av eget farligt avfall.

M.7 Arbetsmaskiner och fordon på arbetsplatsen

Krav på bränslen och drivmedel

- Diesel och bensin som används för att utföra uppdraget ska som lägst uppfylla kraven på CO₂-reduktion enligt beslutad reduktionsplikt.
- Annat bränsle som används ska ha minst lika bra miljöegenskaper som ovan.
- Alkylatbränsle ska användas för bensindrivna arbetsmaskiner och arbetsredskap i de fall dessa ej är försedda med katalytisk rening.
- Förnybar diesel ska vara fri från ren palmolja och på begäran ska ett hållbarhetsbesked kunna uppvisas.

Krav på arbetsmaskiner och fordon:

- Rutiner och intyg ska finnas för regelbunden besiktning, service och daglig tillsyn.
- Arbetsmaskiner som omfattas av EU:s regelverk ska uppfylla lägst Steg IV.
- Tunga fordon (>3,5 ton) ska uppfylla lägst Euro V. I vissa projekt (ex. Trafikverket, storstäder, känslig mark) ska tunga fordon uppfylla lägst Euro VI.
- Lätta fordon (<3,5 ton) ska uppfylla lägst Euroklass 5.
- I vissa projekt (ex. Trafikverket, storstäder, känslig mark) ska Hydraulvätskor/oljor som används uppfylla kraven för miljöegenskaper i Svensk Standard SS 155434.

Krav på förvaring och spillberedskap:

- Tankning, uppställning och service av maskiner ska ske så att mark och vatten inte förorenas.
- Maskiner och fordon ska vara utrustade med spillberedskap (absorbent e.d.) för användning i händelse av olycka.

- Drivmedelsbehållare (IBC) ska uppfylla kraven i ADR-S (transport av farligt gods), d.v.s. vara typgodkända, uppmärkta samt täthetsprovade inom föreskrivet intervall. Drivmedelsbehållare ska ställas upp på anvisad plats.
- All diesel ska vara invallad, t.ex. med dubbelmantling, så att hela volymen är säkrad vid ett eventuellt läckage. Droppfri koppling ska användas vid tankning. Om tankning sker på annat sätt ska spillduk eller liknande placeras under maskinen för att fånga upp spill, alternativt att tankplatsen är försedd med oljeavskiljare.

Krav på handhavande:

- Förare av arbetsmaskiner och fordon ska vara utbildade i sparsam körning. Kravet gäller för tunga fordon: förare > 2500 mil/år, och för arbetsmaskiner (då utbildning finns): förare > 1000 h/år.

Verifiering och kontroll:

Efter anfordran ska UE redovisa:

- Maskinförteckning med uppgifter om maskintyp, motormodell, motoreffekt, miljöklass, årsmodell, hydraulolja och smörjmedel samt tillhörande miljövarudeklaration för maskin/fordon.
- Dokumentation av vidtagna åtgärder vid besiktningsanmärkningar.
- Uppgifter om typ och förbrukad mängd drivmedel i uppdraget.

M.8 Transporter till och från arbetsplatsen

Utöver gällande lagar/tillstånd gäller följande:

- Diesel och bensin ska som lägst uppfylla kraven på CO₂-reduktion enligt beslutad reduktionsplikt, eller annat bränsle med minst lika bra miljöegenskaper.
- Förare av tunga fordon ska vara utbildade i sparsam körning.
- Uppgifter om typ och förbrukad mängd drivmedel i uppdraget ska kunna lämnas vid anfordran.

Krav vid transport av farligt gods:

- Säkerhetsrådgivare ska finnas för verksamheten.
- Lagen (2006:263) resp. förordning (2006:311) om transport av farligt gods ska följas. Vid farligt gods-transporter som berörs av kravet på skyddsplan (ADR-S kap 1.10) ska en sådan finnas.

M.9 Särskilda miljökrav

Utöver Skanskas generella krav kan det förekomma särskilda miljökrav i projekt. Kraven identifieras och kommuniceras via Bekräftelse av avtal.

Bilaga 1 - Checklista miljökrav leverantörer (avtalspecifik)

Med hjälp av Bilaga 1 identifierar leverantören avtalspecifika miljökrav utifrån Miljökrav för leverantörer, notera miljöåtgärder tillsammans med den på Skanska som ansvarar för upphandlingen. Bilagan dokumenteras tillsammans med upprättad Bekräftelse av avtal och blir då underlag till miljöåtgärder under avtalsperioden.

Avtal:

(ange projektnamn /ramavtal)

Leverantör:
Organisationsnummer:
Datum:

**Kontaktperson leverantör/
uppgiftslämnare:** Namn:
Tel:

	Fråga	J/N	Om ja, se krav	Åtgärder för verifiering och dokumentation
1	Om redovisning av Miljöledning anfordras, kan denna delges Skanska?		M.1	
2a	Omfattas avtalet eller utförandet av inbyggda varor?		M.2	
2b	Omfattas avtalet eller utförandet av kemikalier?		M.2	
3	Omfattas avtalet eller utförandet av varor med innehåll av trä?		M.3	
4	Omfattas avtalet eller utförandet av varor med innehåll av sten?		M.4	
5	Finns risker i utförandet som kan orsaka miljöskada?		M.5	
6	Finns risk för uppkomst av eget farligt avfall?		M.6	
7	Medtages och/eller hanteras maskiner och fordon på arbetsplatsen?		M.7	
8	Sker det transporter till och från arbetsplatsen?		M.8	
9	Ställs särskilda miljökrav utöver Skanskas krav?		M.9	

Bilaga M.1 Intyg - strukturerat miljöledningsarbete

Bilaga M.1 är en mall som leverantören efter anfordran kan använda som hjälp för att identifiera och intyga miljökrav enligt M.1.

Avtal:

(ange projektnamn /ramavtal)

Leverantör:

Organisationsnummer:

Datum:

Kontaktperson Leveran- Namn:

tör/ uppgiftslämnare: Tel:

Leverantörens Namn:

miljöansvarig: Tel:

Beskrivning av hur kravet M.1 uppfylls

Hur identifierar ni gällande lagar och föreskrifter och säkerställer att de följs?
t ex laglista, internrevisioner.

Vilka åtgärder vidtar ni för att säkerställa att Skanskas miljökrav uppfylls i alla led?
t ex genom reglering i avtal, miljöronder och kontroller.

Hur hanterar ni avvikelser från miljökraven och ser till att dessa åtgärdas och rapporteras till Skanska?

Bilaga M.3 Intyg - redovisning träråvara

Bilaga M.3 är en mall som leverantören efter anfordran kan använda som hjälp för att identifiera och intyga miljökrav enligt M.3.

Avtal:

(ange projektnamn /ramavtal)

Leverantör:

Organisationsnummer:

Datum:

Kontaktperson Leveran- Namn:
tör/ uppgiftslämnare: Tel:

Beskrivning av hur kravet M.3 uppfylls

Vilka kriterier används vid val av virke/leverantör?

Hur följer ni upp och verifierar kriterierna?

Vilka åtgärder vidtar ni för att öka andelen certifierat virke (FSC/PEFC) i er produktion?

Redovisning av träråvara *(ingen redovisning krävs för återvunnet trä)*

Produkt/Träkomponent				
Träslag	Andel (%)	Geografiskt ursprung (land/region)	Skogsstandard (FSC, PEFC, ej certifierat)	Producent (tfn, adress)

(lägg till fler tabeller om fler produkter ska redovisas)

Bilaga M.4 Intyg - redovisning stenråvara

Bilaga M.4 är en mall som leverantören efter anfordran kan använda som hjälp för att identifiera och intyga miljökrav enligt M.4.

Avtal:

(ange projektnamn /ramavtal)

Leverantör:

Organisationsnummer:

Datum:

Kontaktperson leverantör/ Namn:
uppgiftslämnare: Tel:

Beskrivning av hur kravet M.4 uppfylls

Vilka kriterier används vid val av sten/leverantör?

Hur följer ni upp och verifierar kriterierna?

Vilka åtgärder vidtar ni för att arbeta enligt Fair Stone standard eller andra likvärdiga standarder?

Redovisning av stenråvara *(ingen redovisning krävs för återvunnen sten)*

Produkt/Stenkomponent			
Stensort/ kommersiellt namn	Geografiskt ur- sprung <i>(land/re- gion)</i>	Stenbrott <i>(Namn, GPS- koordinat)</i>	Producent <i>(Namn, GPS-koordinat)</i>

(lägg till fler tabeller om fler produkter ska redovisas)